

स्वीकृत मिति:- २०६९/१२/०६९

खरको छानामुक्त बागमती प्रदेश कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना: प्रदेश भित्रका स्थानीय तहहरूमा स्थायी बसोबास गर्ने, मानव विकास सूचकाङ्क न्यून भएका र आफ्नै स्वामित्वमा जग्गा भएका दलित, सिमान्तकृत, विपन्न, पिछडिएका बस्तीहरू खरको छाना विस्थापन गर्न आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य मार्फत बजेट विनियोजन समेत भैसकेको सन्दर्भमा उल्लेखित खरको छाना मुक्त बागमती प्रदेश कार्यक्रमको लागि कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७९ को दफा ९ को उपदफा (२) बमोजिम भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेशले देहायको कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "खरको छानामुक्त बागमती प्रदेश कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९" रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-
  - (क) "छाना" भन्नाले जस्ताको छाना सम्झनु पर्छ।
  - (ख) "प्रदेश" भन्नाले बागमती प्रदेश सम्झनु पर्छ।
  - (ग) "मन्त्रालय" भन्नाले भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश हेटौंडा मकवानपुर सम्झनु पर्छ।
  - (घ) "लाभग्राही" भन्नाले दफा ६ को उपदफा (१) बमोजिमको समितिले उपदफा (२) बमोजिम छनौट गरेका व्यक्ति वा परिवारलाई सम्झनु पर्छ।
  - (ङ) "स्थानीय तह" भन्नाले यस कार्यविधिको हकमा बागमती प्रदेश भित्रका स्थानीय तह सम्झनु पर्छ।
  - (च) "समिति" भन्नाले दफा ६ बमोजिमको छनौट समिति सम्झनु पर्छ ।
३. कार्यक्रम सञ्चालनको उद्देश्य: यस कार्यविधि अनुसार कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ:-
  - (क) सम्बन्धित स्थानीय तहमा स्थायी बसोबास गर्ने, मानव विकास सूचकाङ्क न्यून भएका र आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा भएका दलित, सिमान्तकृत, विपन्न, पिछडिएका बस्तीहरूमा खरको छाना विस्थापित गर्न सहयोग पुऱ्याउनु,
  - (ख) मानव विकास सूचकाङ्क सबै भन्दा न्यून रहेका स्थानीय तहहरूमा बसोबास गर्ने नागरिकहरूले आर्थिक सहयोग मार्फत खरको छाना मुक्त गर्न सक्षम भई जीवनस्तरमा सुधार गर्नु,
  - (ग) लाभान्वित नागरिक आगलागी, हावाहुरी, प्राकृतिक प्रकोपबाट मुक्त हुने र विद्युतीय सेवा उपयोग गर्दा सर्ट सर्किट जस्ता समस्याबाट जोगाउनु,

(घ) वर्षादको मौसममा बारम्बार छानाबाट पानी चुहिने समस्याको समाधान गर्नु ।

परिच्छेद-२

कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

४. क्षेत्र छनौटका आधारहरू: कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र छनौटका आधारहरू देहाय बमोजिम हुनेछन्:-
- (क) मन्त्रालयले न्यून मानव विकास सूचकाङ्कको आधारमा इच्छुक स्थानीय तहको प्राथमिकिकरण गर्नेछ,
- (ख) खण्ड (क) बमोजिम मानव विकास सूचकाङ्क कम भएको स्थानीय तहमा अनुदान प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको संख्या पर्याप्त नभएमा त्यस पछिको सबैभन्दा कम मानव विकास सूचकाङ्क भएको स्थानीय तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी बजेट विनियोजन गरी पठाउन बाधा परेको मानिने छैन,
- (ग) मन्त्रालयले छनौट भएका स्थानीय तहमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि शहरी विकास तथा भवन कार्यालयहरूमा खण्ड (ख) बमोजिम विनियोजित बजेट पठाउनेछ।
५. कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन: (१) कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनको कार्य दफा ४ बमोजिम प्राप्त रकमबाट हुनेछ ।
- (२) स्थानीय तहले असोज मसान्तभित्र उक्त स्थानीय तह भित्र स्थायी बसोबास गर्ने, मानव विकास सूचकाङ्क न्यून भएका र आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा भएका दलित, सिमान्तकृत, विपन्न, पिछडिएको बस्तीहरूमा बसोबास गर्ने नागरिकको पहिचान गर्न सार्वजनिक सूचना आह्वान गरी उपदफा (४) बमोजिम निवेदन लिई नाम संकलन गर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि स्थानीय तहले यो कार्यविधि स्वीकृत भएको एक महिनाभित्र सार्वजनिक सूचना आह्वान गरी नाम संकलन गर्न सक्नेछ ।
- (४) यसरी सूचना प्राप्त भए पछि सम्बन्धित लाभग्राहीले अनुसूची- १ बमोजिमको ढाँचामा सूचना प्रकाशन भएको मितिले तीस दिनभित्र देहायको कागजातसहित निवेदकले आफै वा आफै नसक्नेको हकमा सम्बन्धित स्थानीय तहको कर्मचारीको सहयोग लिई निवेदन भरी सम्बन्धित स्थानीय तहमा देहायको विवरण साथै राखी निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ:-
- (क) लाभग्राहीको नागरिकताको प्रतिलिपि,
(ख) आफ्नो नाउँको जग्गामा घर भएको लालपूर्जाको प्रतिलिपि,
(ग) चालु आ.व. मा तीरो तिरेको रसिदको प्रतिलिपि ।
६. लाभग्राही/निवेदक छनौट समिति: (१) कार्यक्रमका लागि प्राप्त निवेदन बमोजिम लाभग्राही छनौटका लागि देहाय बमोजिमको लाभग्राही/निवेदक छनौट समिति रहनेछ:-

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

रचिव

- (क) प्रमुख/अध्यक्ष, सम्बन्धित स्थानीय तह -अध्यक्ष
(ख) उपप्रमुख/उपाध्यक्ष, सम्बन्धित स्थानीय तह -सदस्य
(ग) दलित वा अल्पसंख्यक समुदायबाट गाउँ/नगर सभाले निर्वाचित गरेका दुई जना गाउँ/नगर कार्यपालिको सदस्य -सदस्य
(घ) सम्बन्धित वडा अध्यक्ष -सदस्य
(ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहको प्राविधिक प्रमुख -सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले निवेदक मध्येबाट यस कार्यविधिको अधिनमा रही लाभग्राही छनौट गर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिबाट प्राविधिक रुपमा छनौट भएका लाभग्राहीहरूको विवरण तयार गरी स्थानीय तहले स्वीकृत गर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम स्वीकृत भएका लाभग्राहीहरूको विवरण र निजसँग भएको सम्झौता सम्बन्धित स्थानीय तहले एकमुष्ट रुपमा सिफारिस साथ शहरी विकास तथा भवन कार्यालयहरूमा पठाउनेछ।

(५) यस कार्यविधिको अधिनमा रही निर्णय कार्यान्वयन गर्ने अन्तिम जिम्मेवारी सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालयको हुनेछ।

७. कार्यान्वयन प्रक्रिया: (१) स्थानीय तहले दफा ५ को उपदफा (४) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर छानबिन गरी दफा ५ को उपदफा (२) अनुसार लाभग्राहीको सूचना टाँस गर्नेछ।

(२) दफा ६ को उपदफा (४) बमोजिमको विवरण प्राप्त भएपश्चात सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले छनौट भएका लाभग्राहीको बैंक खातामा दुई किस्तामा गरी रु.साठी हजार रकम पठाउनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम रकम प्रदान गर्दा पहिलो किस्तामा पचास प्रतिशत रकम भुक्तानी दिनुपर्नेछ।

(४) कार्यसम्पन्न भएपश्चात स्थानीय तहको प्राविधिकको सिफारिसका आधारमा बाँकी पचास प्रतिशत रकम भुक्तानी दिइनेछ।

परिच्छेद-३

कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था: कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्य सम्बन्धित स्थानीय तह वा स्थानीय तहबाट खटिएको प्राविधिक कर्मचारीबाट हुनेछ,

(ख) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्य सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले समेत गर्नसक्नेछ । कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि सहजिकरण गर्न कन्टेन्जेन्सी रकमबाट भुक्तानी हुने गरी प्रत्येक जिल्लामा एक जना प्राविधिक सहायक(पाँचौं

तह) सेवा करारमा लिन सक्नेछ । अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रगति विवरण एकमुष्ट रूपमा तयार गरी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्ने छ ।
(ग) कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका स्थानीय तहहरूमा यस कार्यक्रमहरूको सम्बन्धित प्रदेशसभा सदस्यले अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-४

विविध

९. कार्यक्रम तोकिएको समयावधी भित्र सम्पन्न गर्नु पर्ने: यस कार्यविधि बमोजिमको कार्यक्रम एक आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरी सक्नु पर्नेछ ।
१०. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा लेखिएकोमा यसै बमोजिम र अन्य विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ । यस कार्यविधिमा भएको प्रावधानहरू प्रचलित कानूनसँग बाँझिएमा बाँझिएको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
११. थपघट तथा हेरफेर: यो कार्यविधि आवश्यकता अनुसार मन्त्रालयले थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।
१२. खारेजि र बचाउ: खरको छानामुक्त बागमती प्रदेश कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ खारेज गरिएको छ । यस अघि भए गरेका यस सँग सम्बन्धित काम कारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

प्रदेश सचिव

अनुसुची-१

(दफा ५ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

अनुदानका लागि स्थानीय तहमा दिने निवेदनको ढाँचा

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू

मिति:-

..... पालिका ।

महोदय,

खरको छानामुक्त बागमती प्रदेश कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७९ को दफा ५ को उपदफा (४) बमोजिम मैले जस्ताको छाना छाउने कार्यको लागि संलग्न हुन देहाय बमोजिमको विवरण सहित यो निवेदन पेश गरेको छु । साथै मैले यस भन्दा अघि सोही कार्य लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट कुनै अनुदान लिएको छैन । झुट्टा ठहरिए प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही भएमा मेरो मंजुरी छ ।

१. नाम, थर : .....

२. लिङ्ग: (क) पुरुष (ख) महिला (ग) अन्य

३. पारिवारिक विवरण:

(अ) वर्ग/समूह:(तपाईं आफूलाई कुन वर्ग/समूहमा राख्न रुचाउनु हुन्छ? छान्नुहोस)

आदिवासी जनजाती	दलित	वैश्य	मुसलमान	ब्राह्मण	क्षेत्री	मधेशी	अन्य
----------------	------	-------	---------	----------	----------	-------	------

(आ) अल्पसंख्यक समूदाय :हो/होईन

(इ) लोपोन्मुख जनजाती :हो/होईन

(ई) सीमान्तकृत वर्ग :हो/होईन (यदि हो भने, अतिसीमान्तकृत वर्ग :हो/होईन

(उ) परिवारको संख्या: जम्मा:.....जना महिला:.....जना पुरुष:.....जना

(ऊ) परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य: छ/छैन (यदि छ भने उल्लेख गर्नुहोस)

१. नाम..... उमेर .....अशक्तताको प्रकृति पूर्ण अशक्त/अति अशक्त/मध्यम/सामान्य

२. नाम..... उमेर..... अशक्तताको प्रकृति पूर्ण अशक्त/अति अशक्त/मध्यम/सामान्य

(ए) निवेदक ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएको व्यक्ति अशक्त वा असाहय पिछडिएका महिला दलित आदिवासी जनजाति उत्पिडित वर्ग पिछडा वर्ग पिछडिएका क्षेत्र र आर्थिक रूपले विपन्न उल्लेख गर्ने।

४. स्थायी ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा..... वडा नं.....

५. अस्थायी ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा ..... वडा नं.....

६. सम्पर्क विवरण (उपलब्ध भएसम्म) फोन/मोवाइल नं/इमेल.....

रजिस्ट्रार

७. खरको छानाको घर निर्माण भएको वर्ष:

क) खरको छाना विस्थापन गर्न अनुमानित आवश्यक विवरण

(१).....

(२).....

(३).....

८. संलग्न कागजात

(क) लाभग्राहीको नागरिकताको प्रतिलिपि ।

(ख) आफ्नो नाउँको जग्गामा घर भएको लालपूर्जाको प्रतिलिपि ।

(ग) खाता नं. स्पष्ट बुझिने चेकको पानाको प्रतिलिपि ।

(घ) चालु आ.व. तिरो तिरेको रसिदको प्रतिलिपि ।

९. यसमा लेखिएको ब्यहोरा ठिक साँचो हो । झुठा ठहरे कानून बमोजिम सहुंला बुझाउँला ।

निवेदन दिने लाभग्राही वा घरधुरी व्यक्तिको

नाम:-

हस्ताक्षर:-

मिति:-

मोबाइल नं.

प्रदेश सचिव